

**UCHWAŁA NR XVI.123.2020
RADY GMINY BOGDANIEC**

z dnia 11 maja 2020 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za rok 2019

Na podstawie art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019r. poz. 1111 ze zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za rok 2019, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej.

Przewodnicząca Rady

mgr Beata Katarzyna Wiśniewska

Sprawozdanie z realizacji Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Bogdaniec za rok 2019
Działania podejmowane przez instytucje zaangażowane w realizację programu:

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019-2021, utworzony został w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (Dz. U z 2019r. poz. 1111 ze zm.). Jednym z założeń ustawy jest opracowanie i realizacja trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny, który zgodnie z art. 176 pkt 1 należy do zadań własnych Gminy.

Celem nadrzędnym programu jest pomoc rodzinie zagrożonej kryzysem poprzez tworzenie warunków sprzyjających wsparciu rodziny i jej prawidłowego funkcjonowania.

Realizatorami przyjętego celu byli:

- 1) Policja;
- 2) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bogdańcu;
- 3) Sąd Rejonowy (wydział rodzinny i nieletnich);
- 4) Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 5) Szkoły;
- 6) Powiatowy Urząd Pracy w Gorzowie Wlkp.;
- 7) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gorzowie Wlkp.;
- 8) Urząd Gminy Bogdaniec;
- 9) Świetlice środowiskowe.

Działania podejmowane przez instytucje zaangażowane w realizację programu:

Lp.	Cel	Działanie
1.	Objęcie wsparciem rodzin i dzieci przez asystenta rodziny	13 rodzin (29 osób) objęto wsparciem asystenta rodziny, w trakcie roku następowała rotacja rodzin.
2.	Rozwój organizacji pomagających dzieciom i młodzieży w organizacji spędzania wolnego czasu	realizowano zajęcia sportowe, pogadanki, programy edukacyjne i profilaktyczne Świetlica Caritas w Jeninie
3.	Rozwój wolontariatu i rodzin wspierających	szkolne kluby wolontariusza i misyjne związane z aktywnością młodzieży oraz pomocy osobom potrzebującym, brak chętnych rodzin do pełnienia roli rodziny wspierającej
4.	Analiza sytuacji rodzin, których dzieci zagrożone są umieszczeniem w pieczy zastępczej	w związku z zagrożeniem bezpieczeństwa, w rodzinnej pieczy zastępczej w 2019r, pozostawało pięcioro dzieci z terenu gminy Bogdaniec .
5.	Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne	Współpracowano z radcą prawnym w ramach projektu „Pomoc Prawna dla osób pokrzywdzonych przestępstwem” – osoby/ rodziny mogły uzyskać bezpłatną pomoc prawną, psychologiczną oraz mediatora.
6.	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne	W 2019 roku usługami opiekuńczymi w miejscu zamieszkania objęto 5 osób.
7.	Organizowanie grup wsparcia (w razie potrzeb)	Nie było
8.	Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej osobom zagrożonym	Wszystkie osoby pozostające w kryzysie rodzinnym objęto pomocą finansową oraz rzeczową.

	kryzysem	
9.	Finansowanie kosztów szkoleń asystenta rodziny	Asystent rodziny uczestniczył w szkoleniach dedykowanych do pracy z rodzinami będącymi lub zagrożonymi kryzysem.
10.	Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, w rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym	W 2019 roku zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019r, poz. 1111 ze zm.) Ośrodek Pomocy Społecznej w Bogdańcu partycypował w kosztach utrzymania pięciorga dzieci w rodzinach zastępczych.
11.	Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka w rodzinie zagrożonej kryzysem	W roku 2019 objęto monitoringiem w 3 rodzinach zagrożonych kryzysem opiekuńczo – wychowawczym wobec małoletnich dzieci
12.	Programy profilaktyczne z zakresu dysfunkcji rodzin	Udział rodziców z rodzin dysfunkcyjnych w programach profilaktycznych prowadzonych w Ośrodku Terapeutycznym „Szansa”
13.	Poradnictwo zawodowe	Kierowanie do PUP w celu kontaktu z doradcą zawodowym i personalnym

Realizacja zadań przez Asystenta Rodziny za 2019r.

Zadaniem asystenta jest wzmożona współpraca z rodziną dysfunkcyjną w celu wdrażania prawidłowych postaw życiowych u wszystkich jej członków związanych z normalnym funkcjonowaniem. Głównym celem asystentury jest podniesienie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych, prowadzenia gospodarstwa domowego, radzenia sobie z sytuacjami dnia codziennego. Efektem pożądanym jest dążenie do tego, aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i rozwojowi dzieci. Asystent rodziny wspiera rodzinę, aby w przyszłości samodzielnie potrafiła pokonywać trudności życiowe, zwłaszcza dotyczące opieki i wychowania dzieci.

W 2019r. pracą asystenta rodziny w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Bogdańcu objętych było 13 rodzin, w których występował szereg zróżnicowanych problemów, w tym: alkoholizm, niskie umiejętności opiekuńczo-wychowawcze, niepełnosprawność, przemoc, bezrobocie, ubóstwo, bezradność.

Poprzez pracę asystenta rodziny z rodzinami dysfunkcyjnymi osiągnięto następujące cele:

- 1) Do rodziny biologicznej powróciło jedno dziecko, które przebywało w pieczy zastępczej,
- 2) Sąd ograniczył władzę rodzicielską w 1 rodzinie,
- 3) Zamknięto procedurę Niebieskiej Karty dla 1 rodziny,
- 4) Kontynuowany jest nadzór kuratorski w 3 rodzinach,
- 5) Doprowadzenie 6 osób do podjęcia zatrudnienia w ramach umowy o pracę, 2 osoby pracują dorywczo bez umowy, zaś 1 osoba pracuje w ramach pomocy sąsiedzkiej,
- 6) 1 osoba uzyskała status osoby bezrobotnej,
- 7) 1 osoba rozpoczęła kurs prawo jazdy kat. B,
- 8) Zgłoszenie 3 osoby do Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, 1 osoba przebywała na oddziale dziennym Terapii Uzależnień, obecnie kontynuuje leczenie w pogłębionym programie terapii uzależnień od alkoholu w Ośrodku Terapeutycznym „Szansa”,
- 9) Zgłoszono 3 dzieci do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej,
- 10) Skierowanie 5 osób do uczestnictwa w spotkaniach z psychologiem,
- 11) Motywowanie rodziców do kontynuacji uczęszczania dziecka do Przedszkola Specjalnego dla Dzieci z Autyzmem w Gorzowie Wlkp.,

- 12) 1 dziecko otrzymało orzeczenie o niepełnosprawności dotyczące kształcenia specjalnego,
- 13) 1 osoba otrzymała orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- 14) W przypadku 2 rodzin nastąpiła poprawa kontaktów między rodzicami a szkołą, wzrost zainteresowania rodziców o sprawy szkolne swoich dzieci, wzrost frekwencji szkolnej,
- 15) Minimalizowanie zachowań agresywnych poprzez pracę z osobami nieradzącymi sobie z emocjami,
- 16) W 1 rodzinie doprowadzono do regularnych spłat zobowiązań finansowych,
- 17) Wyuczenie prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego – poprawa warunków bytowych u 5 rodzin (remonty, zakup sprzętu rtv i agd, mebli itp.),
- 18) Uzyskanie skierowań dla 4 rodzin potrzebujących pomocy w postaci żywności z programu Caritas.

Wnioski z działalności asystenta rodziny w roku 2019:

Działania asystenta przy współpracy z rodzinami skupiały się szczególnie na poprawie sytuacji dziecka w rodzinie i zapewnieniu mu bezpiecznych warunków do prawidłowego rozwoju w każdym możliwym aspekcie. Głównym celem było jednocześnie podniesienie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny i prowadzenia gospodarstwa domowego, a także udzielanie wsparcia w rozwiązywaniu problemów życia codziennego.

Podstawą prawidłowej współpracy było wspólne opracowanie planów pracy z rodziną, w których zakładano możliwe do zrealizowania cele i zadania. Każda z rodzin objętych asystenturą wyraziła zgodę na realizację zaplanowanych działań w celu poprawy sytuacji rodzinnej (dobrowolność współpracy). Tworzono jednocześnie diagnozy wszystkich rodzin, w których przeanalizowano ich sytuację materialno-bytową, rodzinną i społeczną. Diagnozowano także sytuację szkolną, zdrowotną i wychowawczą dzieci, w celu prawidłowego doboru metod pracy z rodziną.

Praca asystenta rodziny opierała się na następujących działaniach:

- 1) W rodzinach z problemem alkoholowym przeprowadzano regularnie profilaktyczną działalność informacyjną oraz edukacyjną – asystent pozostaje w stałym kontakcie z Gminną Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 2) Skupianie się na poprawie trudnej sytuacji materialno-bytowej rodzin poprzez wsparcie w wypełnianiu wniosków o pomoc finansową do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- 3) Praca nad rozsądnym gospodarowaniem budżetem rodzin, nauka oszczędzania, analiza konieczności spłacania zobowiązań finansowych,
- 4) Pozyskiwanie żywności, odzieży oraz środków higienicznych,
- 5) Udzielanie poradnictwa na temat obowiązku dbania o zdrowie własne i dzieci. Kontrola wizyt lekarskich, kontakt z lekarzami,
- 6) Udzielanie wsparcia dzieciom, motywowanie do nauki, pomoc w odrabianiu lekcji, kontakt z pedagogami oraz wychowawcami,
- 7) Udzielanie rodzicom poradnictwa w zakresie możliwości atrakcyjnego spędzania czasu wolnego z dziećmi – angażowanie się w czynny proces wychowania – poprawa więzi rodzinnych,
- 8) W miarę możliwości udzielano porad z zakresu prawa – kontakt z urzędami,
- 9) Stała współpraca z kuratorami – wymiana informacji,
- 10) Współpraca z instytucjami takimi jak: SP w Jeninie, SP w Lubczynie, SP w Jenińcu, ZS w Bogdańcu, II Komisariat Policji w Gorzowie Wlkp., Zakład Energetyczny, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Powiatowy Urząd Pracy, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Zespół Szkół nr 14 w Gorzowie Wlkp., Przedszkole Jenin, Zespół Szkół nr 6 w Gorzowie Wlkp., Ośrodek Terapii „Szansa”,

- 11) Monitorowanie oraz mobilizacja rodziców dzieci niepełnosprawnych do regularnej współpracy z poradniami specjalistycznymi,
- 12) Zorganizowanie wyjazdu dzieci do ośrodka kolonijnego w miejscowości Długie,
- 13) Rozmowy oraz skłanianie rodziców do udziału w zajęciach organizowanych przez „Szkółę dla Rodziców”,
- 14) Motywowanie do aktywnego poszukiwania zatrudnienia oraz podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- 15) Wspieranie w procesie usamodzielniania się, niwelowania niezaradności rodziny oraz uzyskania stabilności życiowej,
- 16) Stała współpraca z pracownikami socjalnymi w GOPS w Bogdańcu,
- 17) Regularne odwiedzanie rodzin w celu monitorowania działań założonych w planie pracy,
- 18) Kontrolowanie rodzin pod względem terminowości załatwiania spraw urzędowych, pomoc w wypełnianiu druków itp.,
- 19) Prowadzenie dokumentacji przez asystenta: karta informacyjna o rodzinie, analiza sytuacji rodziny, plan pracy z rodziną, notatki służbowe, karta czasu pracy asystenta, zgoda rodziny na objęcie asystenturą, składanie sprawozdań,
- 20) Podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dziecka,
- 21) Podejmowanie działań mających na celu powrót dziecka do rodziny naturalnej, a także na korzystaniu z ustawowych przepustek do domu.

Kumulacja problemów w rodzinach, brak motywacji do zmian ze strony członków rodziny oraz często niechęć do samej współpracy z asystentem pokazują, iż stopień trudności współpracy z rodzinami jest wysoki, a zakładane efekty są niejednokrotnie odległe i wymagają długoterminowej i intensywnej pracy z rodziną. Współpraca z rodzinami, w których występuje szereg zróżnicowanych problemów bez wątpienia wymaga wzajemnego zaufania, akceptacji i zrozumienia z obu stron. Niejednokrotnie jednak rodziny nie chcą mówić o swoich problemach, co utrudnia współpracę.

Potrzeby związane z realizacją zadań:

Sytuacja rodzin z terenu Gminy Bogdaniec jest monitorowana przez pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bogdańcu, który dąży do minimalizowania ilości dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej. Konieczne jest wsparcie rodziny naturalnej już na wstępnym etapie, kiedy pojawiają się problemy. Praca socjalna oraz wsparcie pracowników socjalnych i asystenta rodziny jest również niezbędna w rodzinach, z których dzieci zostały już umieszczone w pieczy zastępczej w celu powrotu dzieci do rodzin biologicznych. Niezbędne jest zatem zintegrowane współdziałanie wszystkich instytucji działających na rzecz rodziny.

Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Wskazuje się potrzebę kontynuacji realizowanych dotychczas działań na rzecz rodzin przeżywających trudności w realizowaniu funkcji opiekuńczo - wychowawczych w formie wsparcia asystenta rodziny. Praca z rodziną przedstawicieli instytucji powinna być połączona ze wsparciem ze strony środowiska, w tym również bliższych i dalszych krewnych. W związku z tym, planuje się wprowadzenie dodatkowego wsparcia w postaci rodzin wspierających. Ponadto, praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kadrę, kompetentną i obiektywną oraz podejmowana możliwie jak najwcześniej. W związku z powyższym niezbędne jest umożliwienie pracownikom socjalnym oraz asystentowi rodziny udziału w szkoleniach i podnoszeniu kwalifikacji zawodowych.